

Henk Slechte, *Geschiedenis van Deventer*, 2 dln., 820 pp.
Beeldredactie: Henk Nalis. Walburg Pers, Zutphen 2010
ISBN 978.90.5730.513.9, € 49,50; na 1 mei 2011 € 69,50

DEEL 1 OORSPRONG EN MIDDELEEUWEN

Pag. **Hoofdstuk-**, paragraaf- of **kadertitel**

006 *Woord vooraf*

008 *Ten geleide*

010 I Missiepost – bisschopszetel – handelsnederzetting – stad (ca 765-1249)

011 Inleiding

013 De missiepost

014 *De naam Deventer*

018-19 *Lebuinus*

020 De opvolgers van Lebuinus

023 *Friese handel*

024 Dorestad en de Vikingen

026 *Hamaland*

027 Nederland en de Vikingen

028 De Vikingen in Zutphen en Deventer

034 *Het aardewerk*

034 De ballingschap van de bisschop. Deventer tijdelijk bisschopszetel

036 *De patroon van Utrecht*

037 Bisschop Odilbald

038 Bisschop Radboud

038 Bisschop Balderik

039 De eerste bloei van Deventer

041 *Van bisschop in Deventer tot naamgever van de universiteit in Nijmegen*

045 *Tufsteen*

047 *Hessenwegen*

048 Het bisdom en Deventer tijdens het Ottoonse stelstel

052-53 *De Lebuinuskkerk en het bisschopshof*

055 De kapittelschool

055 Proosten en dekens

056 *De kerk als banenmachine*

057 Aartsdiaconaat

059 *Het archief van het kapittel van Sint Lebuinus 1123 (1040) -1591*

060 De Investituurstrijd, de wording van de stad en het privilege van 1123

063 *[zonder titel]*

064 Muntslag, tol en markt

066 Deventer, de Ommelandvaart, de haring en de stokvis

070 *Stokvis*

077 Deventer, Zutphen en Gelre

078 Het middelpunt van gewapende strijd

079 *[zonder titel]*

083 De Deventer kooplieden en hun gilde

083 Het koopmansgilde en de koopmans gilderol

085 Het stadsrecht

088 Wisseling van de bestuurlijke macht

091 Schepenen, raden en (gezworen) gemeente

093 *Literatuuroverzicht*

098	II De Sallandse Driehoek. Een van de drie hoofdsteden van Salland (1249-1391)
099	Inleiding
101	De drie (hoofd)steden van Salland
102-03	Stadsbrand 1334
107	Samenwerken met veel vallen maar altijd weer opstaan
109	Deventer en de Hanze-in-wording
111	De Hanze
111	De Sallandse stedenbonden van 1317, 1352 en 1375
114	Het tweede driestedenverbond
115	Het tweede driestedenverbond van 1317
116	De bisschop, de steden en de burchten
117	Deventer en het Gelders Landschap (1336-1346)
119	De Deventer jaarmarkten
120-21	Hertogin Eleonora Plantagenet in Deventer
124	Het eerste tolconflict tussen Deventer en Amsterdam
127	Deventer en het einde van het Gelders Landschap
129	Het stedenverbond van 1352
130	Het beleg van de Voorst
131	Deventer dominant
133	Een belegering in de middeleeuwen
134-35	[zonder titel]
138	Het driestedenverdrag van 1375
140	Deventer en de bisschop
144	De inhuldiging van een bisschop
145	De klaring in Deventer
148	Deventer de eerste onder zijn gelijken
152	Deventer aan de vooravond van zijn gouden eeuw
153-54	De pest in Deventer
157	<i>Literatuuroverzicht</i>
160	Hanzestad of jaarmarktstad (1355-1473)
161	Inleiding
162	Deventer aan de wieg van de Hanze
163-64	De Hanze. Stedenbond of samenwerkingsverband?
165	De negende plaats links van de voorzitter
167	De Hanze en de Deventer jaarmarkten in het Oversticht
169	De beeldvorming van de Hanze
177	Hanze en rijksstad in de geschiedschrijving van Oost-Nederland tot in de 18de eeuw
177	De identiteit van de Hanze
179	De Noord-Duitse baksteen- of Hanzegotiek
183	Hanze en heiligen
186	Rivaliteit in de IJsselstreek
187	Deventer en de Hanzeatische oorlogen
187	De Tweede Deense Oorlog
189	De Vrede van Stralsund
192	Een brief van Lübeck via Deventer aan Bergen
192	De oorlogen tegen de Vitaliebroeders 1393-1400
193	Deventer en de Wendische Oorlog: kiezen tussen Holland en Hanze
195	Philips de Goede stelt de Wendische steden verantwoordelijk
196	De gevolgen van de Hanzeatische oorlogen
197	De eerste tekenen van naderend verval
197	Het Statuut: een mislukte poging tot protectionisme
198	Deventer en de herindeling van de Hanze in 1447
200	De samenwerking binnen het Keulse Kwartier
200	Het Hanzekantoor in Deventer, of de Duitse koopman in Deventer
201	Hanzekantoor en schot

207	Een Deventer secretaris
208	Het Oversticht onder Bourgondische invloed
210	De inhuldiging van bisschop David van Bourgondië
211	Deventer, Bergen en de Bergenvaarders
212	De Deventer bergenvaarders
215	De Bergenvaarder Johan Borre
217	Felle conflicten
218	Jaarmarkten: mooie vrouwen, drinkgelagen en kerfstokken
219	De Bergenvaarder Johan de Quade
224	De Deventer jaarmarkten sinds 1340
233	Gruit, de gruitmeesters en het gruihuis
233	De boteroorlog tussen Deventer en Holland 146301472
238	Deventer koek
240	De kwaliteit van de jaarmarkten
241	Een grote stad
242	Deventer en de economische achteruitgang van de IJsselstreek
245	De driestedenmuntslag
245	het reddingsplan van de hertog van Kleef
248	Het einde van de jaarmarkten
249	Conclusie. Deventer Hanzestad of Jaarmarktstad?
253	Literatuuroverzicht
258	IV Stad van Moderne Devotie en Humanisme. Deventer als centrum van geestelijk leven (1374-1517)
259	Inleiding
262	De Moderne Devotie
264	Pest en religie
266	De ontwikkeling van de Moderne Devotie in de tijd
268	De stromingen van de Moderne Devotie
272	De Moderne Devotie en het humanisme
274	Kloosters
277	Geert Grote en de verwording van de kerk
281	De geschriften van Geert Grote
284	De zusters van het Gemene Leven en de conventen van de Moderne Devotie
285	Het Meester Geertshuis
286	Het Lamme van Diesehuis
287	Het Buiskenhuis
287	Het leven in de zusterhuizen
289	Het werk van de zusters
290	De toeloop van vrouwen
292	Het convent in Diepenveen
296-97	De zusterhuizen na de Reformatie
298	De zusterboeken van de Moderne Devotie
298	De zusters en de stad
300	De broeders van het Gemene Leven
303	De schrijfburcht in de Pontsteeg
305	Het einde van de fraterhuizen
306	Frensweger Handschrift
306	Het succes van de Moderne Devotie
309	De verbreiding van de Moderne Devotie
311	De Latijnse School
315	De Latijnse School en het humanisme
317	Alexander Hegius (ca 1439/40-1498)
318	Scholier in Deventer
320	Een beroemde leerling
324	Drukkersstad

328	Geen universiteit in Deventer
329	<i>De Bursa Cusana</i>
330	Conclusie
332	<i>Literatuuroverzicht</i>

DEEL II NIEUWE EN NIEUWSTE TIJD

342 V Stad in overgang

343	Inleiding
344	De bisschop draagt de landsheerlijkheid over aan de keizer
346-47	<i>[zonder titel]</i>
348	De verliezers
350	Nieuwe bestuurlijke verhoudingen
351	<i>De Muntslag</i>
351	Deventer krijgt een voorkeursbehandeling
352	Deventer beroept zich op zijn status als Vrije Keizerlijke Rijksstad. Terecht?
356	De – politieke – toestand in de Nederlanden
357	De Reformatie tot 1578
358	<i>Het gedachtegoed van de Reformatie</i>
359	Luterie
360	Ketters in Deventer
360	De humanisten
363	De lutheranen
363	De wederdopers
365	Sekten
367	<i>De Batenburgers of moordbranders</i>
370	De eerste religievrede 1566
374	Het bisdom Deventer
375	Het verzet tegen het nieuwe bisdom
379	Alva stuurt een garnizoen
380	<i>Deventer en het garnizoen</i>
381	De eerste bisschop van Deventer
384	Rennenberg veroverd Deventer
388	<i>Burgervendels</i>
389	De tweede Religievrede 1578
391	<i>Protestantse kooplieden</i>
392	Veeleisende calvinisten
393	het einde van de religievrede
396	De calvinisering vanaf 1580
397	Leicester en Deventer
398	<i>De magistraat van Deventer</i>
403	Vier zwarte jaren
405	Het einde van de jaarmarktstad
407	De Reductie van 1591
408	Conclusie
410	<i>Literatuuroverzicht</i>

414 VI Provinciestad. Deventer in de 17de eeuw (1591-1675)

415	Inleiding
417	Emigratie en immigratie
418	<i>De inkomsten uit de geestelijke goederen</i>
420	Frontierstad. De oorlog tot 1648
421	De (rivier)vesting
422	<i>Overijssel en de generale instellingen van de Republiek</i>
424-25	<i>De vesting</i>

428	De handel van Deventer na 1591 en de oorlogsbelasting
429	De handel van Deventer over water en over land
430	De concurrentie in de IJsselstreek
431	De eigen handel
431	De Verenigde Oostindische Compagnie en de Westindische Compagnie
433	De – schadelijke – gevolgen van de oorlog
436	De wijnhandel tussen Deventer en Münster
437	De wederopbouw
442	Na het Twaalfjarig Bestand
443	De lakennijverheid
445	De tinne- en pot- of bronsgieters
447	Goud- en zilversmeden
447	Brood- en Koekbakkers
450	De drukkers
451	Deventer Almanak
454	Andere ambachten
455	Een majolicabakker uit Delft
456	Geen andere godsdienst dan de gereformeerde!
457	Een weggelopen monnik in Deventer
462	De katholieken
464-65	Censuur
466	Remonstranten en contraremonstranten
470	Protestantse dissenters in Deventer
470	De Joden in Deventer
471	Een universiteit zonder promotierecht
473	Groot- en kleinburgerrecht
481	Gisbert Cuper
484	Patriciaat en Magistraat tot 1675
485	De Waalse Kerk
489	Magistraat en Gezworen Gemeente
490	De bestuurlijke elite
490	De provincie
491	Het ‘verraad’ van 1672
500	Conclusie
504	<i>Literatuuroverzicht</i>
508	VII Hoop en vernieuwing (1703-1814)
509	Inleiding
513	Het bezoek van de stadhouder
517	De plooierijen
520	Contracten van correspondentie
522	Een nieuw stadhouderlijk tijdperk
524	De Verlichting
526	Buitens, banen en hypotheken
527	Patriottenstad
529	Patriotten
531	Joan Derk van der Capellen tot den Pol
534	De patriot en de verlichte genootschappen
534	Theorie en praktijk in Deventer
540	Deventer erkent de Verenigde Staten
542	Deventer en De Post van den Neder-Rhijn
543	De petitiebeweging
545	Het burgercomité
547	De Petrikeur van februari 1783
548	Het vrijcorps
550	Een vrijcorps in Bathmen

551	Het concept-regeringsreglement
554	De patriotten aan de macht
557	<i>Twee Deventenaren in 1787</i>
558	De patriotse opstand van 1787 elders
559	<i>Gerhard Dumbar jr</i>
560	1787 Het einde van de Patriottentijd en de restauratie van het stadhouderlijk regime
564	Industriestad in wording
564	Deventer en de Twentse textielnijverheid
565	Deventer en de gilden
568	De eerste industriële ondernemingen
572	De Schipbeek
572	De Isermölle
574	De patriotten en de lokale economie
575	De eerste prijsvraag in Deventer
576	Deventer aan de economische vooravond van de Franse Tijd
576	De Tapijtfabriek
577	De Franse Tijd
581	De Bataafse Republiek
583	Het Bataafs Gemenebest en het Koninkrijk Holland
584	<i>Rutger Jan Schimmelpenninck</i>
586	Het beleg van Deventer
589	Conclusie
591	<i>Literatuuroverzicht</i>
594	VIII Industriestad (1814-1914)
595	Inleiding
597	<i>De economische toestand van Deventer aan het begin van de Franse Tijd. De inspectiereis van Johannes Goldberg</i>
597	Provinciale Staten en schoutambten
600-01	<i>Johannes van Vloten en Eduard Douwes Dekker</i>
602-03	<i>De Kaleidoskoop</i>
602	Een opvallend liberale stad
607	Burgemeester, wethouders en raadsleden
608-09	<i>A.J. Duymaer van Twist</i>
612-13	<i>Onroerend regentengoed</i>
614	Demografie
615	<i>De Maatschappij tot Nut van 't Algemeen is opgericht in 1784</i>
617	De sociale en economische toestand van Deventer in de eerste helft van de 19de eeuw
619	De stad in de 19 ^{de} eeuw
620	<i>Koninklijk bezoek</i>
622	<i>Bezoekers over Deventer</i>
624	Infrastructuur
625	Land- en waterwegen
629	<i>Stoomvaart op de IJssel</i>
630	IJzeren wegen
630	De spoorweg Arnhem-Zutphen-Deventer-Zwolle
631	<i>Twee gedreven broers</i>
632	De spoorweg Amsterdam-Deventer-Berlijn
638	De ontsluiting van het platteland
638	het begin van de industrialisatie
641-42	<i>Drukkers- en uitgeverstad</i>
644-45	<i>Nijverheidstentoonstellingen</i>
646	Machines en grafmonumenten
647	Tapijten
652	Fabrieken buiten de stad
652	Katoentjes voor de oost

- 656 **De (klein)zonen van Hendrik Jan Ankersmit**
- 656 Van meelfabriek tot chemische industrie
- 659 Langs de invalswegen
- 659 De voorsteden
- 662 Het einde van de vesting
- 664 De Industriële Revolutie in Deventer
- 665 Deventer fietsenstad
- 666 Voedings- en genotmiddelen
- 669 Bedden uit Deventer
- 670 Openbare Nutsbedrijven. De Gasfabriek en de Drinkwaterleiding
- 673 De Waterleiding
- 676 Elektriciteit
- 677 De sociale situatie
- 678 De eerste vereniging van arbeiders
- 679 **Een Engelsman bezoekt de Tapijtfabriek**
- 680 Help U Zelfen
- 682 De enquête van 1890-1892
- 683 **Een sociale pionier**
- 684 Staken aan de IJssel
- 685 **De Tapijtfabriek staakt**
- 686 Wonen
- 687 Sociale woningbouw
- 689 Vereeniging tot verbetering van den Woningtoestand in den Gemeente Deventer
- 690 Onderwijs in beweging
- 691 Scholen in De Waag
- 692 De Burgeravondschoon
- 693 Het Athenaeum en zijn opvolgers
- 695 De Hogere Burgerschoon
- 695 De Rijkskweekschool voor onderwijzers
- 696 Rijks Middelbare Koloniale Landbouwschoon
- 696 De ambachtsschoon
- 697 De tijd wisselt van politiek spoor
- 698 **Sport**
- 700 Het vrije socialisme van Harm Kolthek
- 703 **De oprichting van de Communistische Partij Nederland**
- 703 Conclusie
- 705 *Literatuuroverzicht*

- 710 **IX Industriestad-dubbelstad-dienstenstad-onderwijsstad 1914-1974**
- 712 Industrie en Handel
- 713 Deventer bedrijven
- 720 Stadsontwikkeling en infrastructuur
- 720 Volkswoningbouw
- 723 **Een Deventer architect**
- 724-25 **Het Pothoofd**
- 726 Bergweide
- 728 Vervoer en verkeer
- 729 De Wilhelminabrug
- 730 Vliegveld Teuge
- 732 Crisis en werkloosheid
- 737 Protesten en stakingen
- 738 Tweede Wereldoorlog
- 740 **De Schalkhaarders**
- 740 Het Verzet
- 742 **Illegale literatuur**
- 742 Rijksdiensten in Schalkhaar

742	De Landwacht
744	Etty (Esther) Hillesum (1914-1943)
744	De joden
746	Dolle dinsdag en de Hongerwinter
748	De bombardementen
748	De Bevrijding
750	Twentol
751	Wederopbouw
751	Monumentenzorg
753	Bergkwartier
755	De Partij van de Arbeid wisselt van spoor
757	Stad- of Athenaeumbibliotheek en Gemeentearchief
757	Naoorlogse nieuwbouw
758	Musea en archeologie
759	De industrie na de oorlog
761	Schouwburg of congrescentrum
763	De teloorgang van de pioniers
765	De blijvers
767	Arbeidsmigranten en het begin van de multiculturele stad
768	Dubbelstad
772	De kunstijsbaan
772	De teleurstelling
773	Deventer en Diepenveen
775	Afsluiting en Vooruitblik
	Het einde van de industriestad
775	Vooruitblik
777	Literatuuroverzicht
780	<i>Bronnen</i>
789	<i>Lijst van afkortingen</i>
782	<i>Verantwoording illustraties</i>
785	<i>Index</i>